

راه‌ها و حمل‌ونقل (۱)

آیا تاکنون فکر کرده‌اید که راه‌ها چه نقشی در زندگی ما دارند؟ به تصویر زیر نگاه کنید و بگویید راه‌ها کدام نیازهای مردم را رفع می‌کنند؟

راه برای جابه‌جا کردن مردم و کالاها از مکانی به مکان دیگر، لازم است. برای مثال، مردم برای رفتن به مدرسه یا محل کار خود، رفتن به مغازه‌ها و خرید کردن، رفتن به تعطیلات یا دیدن اقوام و دوستان خود به راه‌ها نیاز دارند. بسیاری از کالاهایی که مردم مصرف می‌کنند، مانند مواد غذایی، از راه‌های دور و نزدیک به دست آنها می‌رسند. همه‌ی مکان‌ها به وسیله‌ی راه به یکدیگر مربوط می‌شوند.

به وسایلی که مردم و کالاها را جابه‌جا می‌کنند، وسایل حمل و نقل می‌گویند.

فعالیت

- ۱- پرس و جو کنید که پیش از اختراع اتومبیل، مردم از چه وسایلی برای حمل و نقل استفاده می کرده اند و این وسایل چه تفاوتی با وسایل حمل و نقل امروزی داشته اند.
- ۲- پیش از اختراع اتومبیل اگر در یک روستا فردی بیمار می شد چگونه می توانستند او را به درمانگاه برسانند؟ اگر در مسیر پستی و بلندی زیاد یا رودخانه وجود داشت چطور؟
- ۳- انسان همواره در آرزوی سفر به کرات دیگر مثل کره ی مریخ بوده است. به نظر شما در آینده این امکان فراهم خواهد شد؟

- ۱: درشکه - کالسکه - اسب - اتومبیل های قدیمی
این وسایل پیشرفته نبودند - سرعت آن ها کم بود - تعداد کمی از
افراد را جابه جا می کردند - آلودگی کمتری داشتند.
- ۲: برای رساندن بیمار به درمانگاه، از کالسکه، درشکه، قاطر، کشتی و
قایق استفاده می شد.
در مسیر با پستی و بلندی های زیاد مجبور بودند با درشکه ببرند یا او
را بر قاطر سوار می کردند و جابه جا می کردند. اگر رودخانه و یا دریا
در مسیر داشتند، از کشتی و قایق استفاده می کردند.
- ۳: با پیشرفت تکنولوژی و فضایی، سفر به مریخ تا سال های آینده،
ممکن است برای انسانها امکان پذیر شود.

● حمل و نقل درون شهری

امروزه در شهرها مردم برای جابه‌جا شدن از وسایل مختلف استفاده می‌کنند.

در شهرهای بزرگ، یکی از وسایلی که مردم را از جایی به جای دیگر می برد قطار شهری (مترو) است که بیشتر از زیر زمین عبور می کند و سرعت زیادی دارد.

فعالیت

۴- در کلاس درباره ی موارد زیر، گفت و گو کنید.

– به نظر شما کدام یک از وسایلی که تصویر آنها را می بینید، برای سفرهای درون شهری مناسب ترند؟ کدام یک از این وسایل، هوا را کمتر آلوده می کند.

– با استفاده از کدام یک از آنها، مشکل ترافیک کمتر می شود؟ کدام یک کم هزینه تر است؟ تعداد کدام یک را بهتر است در آینده در جامعه افزایش دهیم؟ چرا؟

– انجام چه فعالیت هایی از طریق اینترنت موجب کاهش رفت و آمد، حمل و نقل، ترافیک و آلودگی و صرفه جویی در انرژی می شود؟

۵- کاربرگی شماره ی ۷ (رفت و آمد به مدرسه) را انجام دهید.

در شهرهای بزرگ، یکی از وسایلی که مردم را از جایی به جای دیگر می برد قطار شهری (مترو) است که بیشتر از زیر زمین عبور می کند و سرعت زیادی دارد.

فعالیت

۴- در کلاس درباره ی موارد زیر، گفت و گو کنید.

– به نظر شما کدام یک از وسایلی که تصویر آنها را می بینید، برای سفرهای درون شهری مناسب ترند؟ کدام یک

از این وسایل، هوا را کمتر آلوده می کند. تاکسی – ون – مترو – اتوبوس

– با استفاده از کدام یک از آنها، مشکل ترافیک کمتر می شود؟ کدام یک کم هزینه تر است؟ تعداد کدام یک را

بهرتر است در آینده در جامعه افزایش دهیم؟ چرا؟ قطار شهری یا مترو، نسبت به تمام وسایل دیگر دارای سرعت بالا تری دارد؛ هزینه آن کم و تعداد افراد زیادی را جا به جا می کند و هوا را کمتر آلوده می کند

– انجام چه فعالیت هایی از طریق اینترنت موجب کاهش رفت و آمد، حمل و نقل، ترافیک و آلودگی و خرید اینترنتی، انتقال پول از یک حساب به حساب دیگر بوسیله اینترنت بانک و صرفه جویی در انرژی می شود؟ همراه بانک

۵- کاربرگی شماره ی ۷ (رفت و آمد به مدرسه) را انجام دهید.

در درس پیش خواندید که کالاهای مورد نیاز ما در کارخانه‌ها تولید می‌شوند. این کالاها با وسایل حمل و نقل از راه‌های ارتباطی میان شهرها و روستاها می‌گذرند و به فروشگاه‌ها و مراکز خرید فرستاده می‌شوند تا ما آنها را خریداری کنیم. پس راه‌ها نقش مهمی در رفع نیازهای ما دارند.

فعالیت

۶- تصویر زیر، یک کارخانه‌ی کمپوت سازی را نشان می‌دهد. این کارخانه برای چه فعالیت‌هایی به راه‌ها و وسایل حمل و نقل نیاز دارد؟

فعالیت

۶- تصویر زیر، یک کارخانه‌ی کمپوت سازی را نشان می‌دهد. این کارخانه برای چه فعالیت‌هایی به راه‌ها و وسایل حمل و نقل نیاز دارد؟

Activate Windows
Go to PC settings to activate

- ۱- مواد اولیه را به کارخانه می‌رساند.
- ۲- کارگران از طریق راه به کارخانه می‌آیند.
- ۳- کالا از این طریق به شهرها و فروشگاه‌ها می‌رسد.

راه‌ها چه نقشی در صادرات و واردات کشور ما دارند؟

امروزه، مردم در همه جا به محصولات کشاورزی، مواد اولیه و کالاهای صنعتی و همچنین به یکدیگر نیاز دارند و به همین دلیل، به هم وابسته‌اند. آیا می‌توانید چند کالا را نام ببرید که در خارج از محل زندگی شما تولید می‌شود و سپس برای مصرف به محل زندگی شما حمل می‌شود؟

اگر در یک ناحیه، محصولی بیشتر از نیاز مردم تولید شود، مقداری از آن محصول را برای فروش به جاهای دیگر می‌فرستند. برای مثال، در استان گیلان برنج و چای تولید می‌شود؛ در حالی که بیشتر نواحی کشور ما برای کشت این دو محصول شرایط

مناسبی ندارد. بنابراین، چای و برنج گیلان به سایر نقاط کشور فرستاده می‌شوند و در آنجا به فروش می‌رسند. از سوی دیگر، استان گیلان شرایط آب و هوایی و خاک مناسب برای کشت خرما، پسته و زعفران ندارد. برای همین، ساکنان آن استان، این محصولات را که از نواحی دیگر به محل زندگی‌شان وارد می‌شود، می‌خرند.

• کالاهایی که در داخل یک ناحیه تولید شده‌اند، برای فروش به جاهای دیگر فرستاده می‌شوند؛ به این کار صادرات می‌گویند.

• کالاهایی که در خارج از یک ناحیه تولید شده‌اند، برای فروش به آنجا وارد می‌شوند؛ به این کار واردات می‌گویند.

به خرید و فروش کالا در داخل
یک کشور یا با کشورهای دیگر،
بازرگانی می‌گویند.

اکنون با توجه به موضوع بازرگانی، بهتر می‌توانیم
به اهمیت راه‌ها، پی ببریم.

فعّالیت

- ۷- به بسته‌بندی یک کالا توجه کنید و ببینید کارخانه‌ای که آن را تولید کرده، در کجاست. مسیری را که این کالا طی کرده است تا به شهر یا روستای شما برسد، در روی نقشه مشخص کنید.
- ۸- با پرس‌وجو از بزرگ‌ترها، چند نمونه از میوه‌ها یا سبزیجاتی را که در ناحیه‌ی شما تولید نمی‌شوند اما در بازار محلّ زندگی شما وجود دارند، نام ببرید.

مثلاً انبه، موز و آناناس عمدتاً وارد می‌شوند.
یا در استان یزد در فصل زمستان از مرکبات استان مازندران یا فارس استفاده می‌شود.
یا در مناطق مرطوب خزری انگور شاهرود و پسته کرمان و رفسنجان، مصرف می‌شود.

انواع راه‌ها و وسایل حمل و نقل

به طور کلی، راه‌ها و وسایل حمل و نقل به سه دسته تقسیم می‌شوند: زمینی، هوایی و آبی.

حمل و نقل زمینی

به تصویر نگاه کنید و وسایل حمل و نقل زمینی را نام ببرید. حمل و نقل زمینی از دو طریق انجام می‌شود: راه‌های جاده‌ای، راه‌آهن.

← (جاده‌ای) →

(راه آهن)

راه‌های جاده‌ای : به نقشه‌ی جاده‌های کشور ایران توجه کنید. مسافران و کالاها با عبور از این راه‌ها در شهرها و روستاهای کشور جابه‌جا می‌شوند.

بعضی از راه‌های جاده‌ای «آزادراه» هستند؛ یعنی در آنها، مسیر رفت و برگشت با مانع‌هایی از هم جدا شده‌اند. بنابراین، در آزادراه‌ها خطر تصادف خودروها از روبه‌رو کمتر است.

رعایت ایمنی در جاده‌ها

رانندگان و مسافران باید در سفرهای جاده‌ای، نکات ایمنی را رعایت کنند تا حادثه‌ی ناگواری برای آنها، پیش نیاید.

بی‌توجهی به نکات ایمنی باعث حوادث ناگوار می‌شود.

- همه‌ی سرنشینان خودروها، یعنی رانندگان و مسافران، باید کمربندهای ایمنی را ببندند.

- رانندگان باید با حواس جمع رانندگی کنند. صحبت کردن راننده با تلفن همراه یا دیگران و نیز خوردن و آشامیدن در حین رانندگی باعث بروز حادثه می‌شود.

- اغلب تصادف‌ها در اثر سرعت غیرمجاز رخ می‌دهند. رانندگی کردن با سرعت زیاد نشانه‌ی مهارت و شجاعت نیست.

